

Θέμα : Αρχείο Πρωθυπουργού

1. Το σχέδιο νόμου που υπέβαλε η Επιτροπή αποτελεί προϊόν διεξοδικής συζήτησης. Για τη διαμόρφωση των βασικών επιλογών του συνεκτιμήθηκαν συναφή συστήματα που λειτουργούν από πολλές δεκαετίες σε πολλά κράτη. Ιδίως συνεκτιμήθηκε η νομοθεσία των ΗΠΑ, της Μεγάλης Βρετανίας, της Γαλλίας και της Γερμανίας καθώς επίσης και η τάση που διαγράφεται διεθνώς προς μείωση της προθεσμίας για τη δημοσίευση αρχείων. Τέλος, καταβλήθηκε προσπάθεια, οι ρυθμίσεις να προσαρμοσθούν προς τις ελληνικές ιδιαιτερότητες που συνέχονται με το πολιτικό σύστημα και την ιστορία μας, ώστε το αρχείο να έχει συνοχή και λειτουργικότητα.

2. Ειδικότερα, η συγκρότηση του αρχείου βασίζεται στο χαρακτηρισμό των εγγράφων (μη χαρακτηρισμένα, εμπιστευτικά, απόρρητα, άκρως απόρρητα), ο οποίος καθορίζει και τη χρονική στιγμή δημοσίευσης των τεκμηρίων του. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι τεκμήρια που ανάγονται στην εθνική ασφάλεια δημοσιεύονται μετά την παρέλευση εξήντα χρόνων. Εξάλλου, οι ανάγκες προστασίας του ιδιωτικού βίου επιβάλλουν την πρόβλεψη ιδιαίτερα μακράς προθεσμίας για τη δημοσίευσή του (εβδομήντα πέντε χρόνια).

3. Οι ενλόγω επιλογές εξηγούν και τις διαφορές που παρατηρούνται για τη συγκρότηση και δημοσίευση του αρχείου του Υπουργείου Εξωτερικών, όπως ρυθμίζεται σε πρόσφατο νόμο (άρθρο 17 του ν. 2594/1998), που υιοθετεί πάντως κατά βάση τις διατάξεις οι οποίες ίσχυαν προηγουμένως.

4. Η ενπολλοίς διαφοροποιημένη ρύθμιση του ιδιαίτερου αρχείου του Πρωθυπουργού εξηγείται προκειμένου να διευκολυνθεί η ένταξη στο αρχείο περισσότερων τεκμηρίων, τα οποία λόγω του περιεχομένου τους δεν θα παρέμεναν στο αρχείο αν δεν προβλέπονταν μεγάλη προθεσμία χρόνου δημοσιοποίησης.

5. Οι βασικές επιλογές του νομοσχεδίου θα μπορούσαν να παρουσιασθούν σε συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Στη συνέχεια, το νομοσχέδιο θα προωθηθεί

στη Γενική Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου για τα περαιτέρω με τη φροντίδα του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

6. Συνημμένα εσωκλείονται το σχέδιο νόμου και τα σημειώματα της Λ. Μήτρου και του Θ. Σωτηρόπουλου.

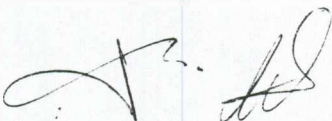
Αθήνα, 7 Σεπτεμβρίου 1998

Σχέδιο Νόμου
Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της
Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου.

Άρθρο 1

Ορισμός και διακρίσεις Αρχείου Πρωθυπουργού

1. Οποιοδήποτε σχετικό με το πρωθυπουργικό λειτούργημα τεκμήριο καταγραφής πληροφοριών (τεκμήριο), το οποίο περιέρχεται στον Πρωθυπουργό και/ ή εισάγεται στο Γραφείο του, ή παράγεται ή εξάγεται από αυτό, οποιαδήποτε μορφή και αν έχει, συγκροτεί το Αρχείο Πρωθυπουργού. Το Αρχείο Πρωθυπουργού είναι δημόσιο αρχείο και έχει δύο μέρη : το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού και το Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού.
2. Το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού περιλαμβάνει όσα τεκμήρια σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Πρωθυπουργού και των οποίων η διατήρηση είναι αναγκαία για τη συνέχεια του λειτουργήματος.
3. Το Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού δημιουργείται από τον Πρωθυπουργό και περιλαμβάνει όσα τεκμήρια ο ίδιος χαρακτηρίζει ως «ιδιαιτέρως» και τα οποία, λόγω του περιεχομένου τους, υπόκεινται στις ειδικές ρυθμίσεις του άρθρου 3. Τα Ιδιαίτερα Αρχεία των εκάστοτε Πρωθυπουργών φυλάσσονται σε ιδιαίτερο για το καθένα χώρο.
4. Πρωθυπουργός μπορεί, εάν το επιθυμεί, να παραδώσει για να ενσωματωθεί στο Ιδιαίτερο Αρχείο του και το ιδιωτικό του αρχείο. Στην περίπτωση αυτή, δικαιούται να ορίσει τις προϋποθέσεις διαχείρισης και δημοσιοποίησης των τεκμηρίων του ιδιωτικού του αρχείου.

Άρθρο 2

Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού

1. Τα τεκμήρια του Γενικού Αρχείου Πρωθυπουργού, που έχουν διαβαθμισθεί σε ορισμένο βαθμό ασφαλείας είτε από το Γραφείο του πρωθυπουργού είτε από τον αποστολέα τους υπόκεινται (με την επιφύλαξη της παραγράφου 5), ως προς τη δημοσιοποίησή τους, στις εξής περιοριστικές προθεσμίες, οι οποίες υπολογίζονται από την ημέρα της εισαγωγής του τεκμηρίου στο αρχείο :
 - (α) Εμπιστευτικά : δεκαπέντε έτη.
 - (β) Απόρρητα : είκοσι έτη.
 - (γ) Άκρως απόρρητα : τριάντα έτη.
 - (δ) Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν την εθνική ασφάλεια : εξήντα έτη.
 - (ε) Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν τον ιδιωτικό βίο : εβδομήντα πέντε έτη.
2. Όσα τεκμήρια του Γενικού Αρχείου Πρωθυπουργού δεν έχουν διαβαθμισθεί, δεν υπόκεινται σε περιοριστικές προθεσμίες ως προς τη γνωστοποίησή τους για ανάγκες που ανάγονται στις λειτουργίες της Πολιτείας. Πρόσβαση στην κατηγορία αυτή τεκμηρίων επιτρέπεται για άλλους σκοπούς μετά δέκα έτη.
3. Ο Πρωθυπουργός έχει, κατά τη διάρκεια της θητείας του, ελεύθερη πρόσβαση στα τεκμήρια που έχουν εισαχθεί στο Γενικό Αρχείο κατά τη θητεία προηγούμενων πρωθυπουργών, δεν δικαιούται όμως ούτε να τα δημοσιοποιήσει, ούτε να τα χρησιμοποιήσει για οποιαδήποτε άλλο σκοπό, πέραν όσων αφορούν αποκλειστικώς την άσκηση των καθηκόντων του.
4. Ο Πρωθυπουργός μπορεί να γνωστοποιεί τεκμήρια που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο σε μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, εφόσον κρίνει ότι αφορούν την άσκηση των καθηκόντων τους και με τους ίδιους περιορισμούς ως προς τη χρήση τους και τη δημοσιοποίηση του περιεχομένου τους.
5. Κατά την παραλαβή των τεκμηρίων ο Πρωθυπουργός μπορεί να μεταβάλει τη διαβάθμιση που έχει προσδιορίσει ο αποστολέας τους.

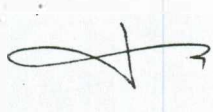
6. Μετά την παραλαβή και τη διαβάθμιση των τεκμηρίων η μεταβολή της διαβάθμισής τους ή και η άρση του απορρήτου επιτρέπεται μόνο μετά γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του Πρωθυπουργού και μόνο για όσα τεκμήρια έχουν παραχθεί, εισαχθεί ή εξαχθεί από το Γενικό Αρχείο κατά τη διάρκεια της τρέχουσας ή προηγούμενης θητείας του.
7. Για όσα τεκμήρια έχουν παραχθεί, εισαχθεί ή εξαχθεί από το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού κατά τη διάρκεια της θητείας άλλων πρωθυπουργών, η μεταβολή της διαβάθμισης ή η άρση του απορρήτου κατά την προηγούμενη παράγραφο επιτρέπεται μόνο μετά γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του εν ενεργεία Πρωθυπουργού και μετά σύμφωνη γνώμη του πρωθυπουργού, κατά τη διάρκεια της θητείας του οποίου είχε διαβαθμισθεί το εν λόγω τεκμήριο.
8. Εάν η σύμφωνη γνώμη του προηγούμενου πρωθυπουργού, κατά την προηγούμενη παράγραφο, δεν μπορεί να ζητηθεί, λόγω θανάτου ή αδυναμίας, ή εάν ο προηγούμενος πρωθυπουργός αρνείται να δώσει τη συγκατάθεσή του, η μεταβολή της διαβάθμισης ή η άρση του απορρήτου επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, εφ' όσον πρόκειται για λόγους σημαντικού Εθνικού συμφέροντος, μετά γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του εν ενεργεία Πρωθυπουργού.

Άρθρο 3

Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού

1. Τα τεκμήρια του Ιδιαίτερου Αρχείου Πρωθυπουργού, που έχουν διαβαθμισθεί σε ορισμένο βαθμό ασφαλείας είτε από το Γραφείο του πρωθυπουργού είτε από τον αποστολέα τους, υπόκεινται (με την επιφύλαξη της παραγράφου 4) ως προς τη δημοσιοποίησή τους στις εξής περιοριστικές προθεσμίες, οι οποίες υπολογίζονται από την ημέρα της εισαγωγής του τεκμηρίου στο αρχείο :
 - (α) Εμπιστευτικά : τριάντα έτη
 - (β) Απόρρητα : σαράντα έτη.
 - (γ) Άκρως απόρρητα : εξήντα έτη.
 - (δ) Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν στην εθνική ασφάλεια : εξήντα έτη.
 - (ε) Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν στον ιδιωτικό βίο : εβδομήντα πέντε έτη.

2. Όσα τεκμήρια του Ιδιαίτερου Αρχείου δεν έχουν διαβαθμισθεί , δεν υπόκεινται σε περιοριστικές προθεσμίες, ως προς τη γνωστοποίησή τους για ανάγκες που ανάγονται στις λειτουργίες της Πολιτείας. Πρόσβαση στην κατηγορία αυτή τεκμηρίων επιτρέπεται για άλλους σκοπούς μετά είκοσι έτη.
3. Μετά τη λήξη της θητείας του Πρωθυπουργού το Ιδιαίτερο Αρχείο του μεταφέρεται και φυλάσσεται σε ιδιαίτερο χώρο. Σε περίπτωση νέας θητείας του ιδίου, τεκμήρια που παράγονται, εισάγονται ή εξάγονται κατά τη διάρκειά της μπορούν να εντάσσονται στο ίδιο Ιδιαίτερο Αρχείο.
4. Κατά την παραλαβή των τεκμηρίων ο Πρωθυπουργός μπορεί να μεταβάλει τη διαβάθμιση που έχει προσδιορίσει ο αποστολέας τους.
5. Μετά την παραλαβή και τη διαβάθμιση των τεκμηρίων, η μεταβολή της διαβάθμισης τους ή και η άρση του απορρήτου επιτρέπεται μόνο μετά γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του Πρωθυπουργού και μόνο κατά τη διάρκεια της θητείας του.
6. Μετά τη λήξη της θητείας του και έως τη λήξη των ανωτέρω προθεσμιών, ο Πρωθυπουργός, για το αρχείο του οποίου πρόκειται, έχει το αποκλειστικό δικαίωμα της πρόσβασης στο Ιδιαίτερο Αρχείο του, δεν δικαιούται όμως να δημοσιοποιήσει τεκμήρια που περιλαμβάνονται σε αυτό, εκτός εάν έχει τη σύμφωνη γνώμη του εν ενεργεία Πρωθυπουργού.
7. Μετά τη λήξη της θητείας του και έως τη λήξη των ανωτέρω προθεσμιών, ο Πρωθυπουργός, για το αρχείο του οποίου πρόκειται, μπορεί να επιτρέψει την πρόσβαση στο Ιδιαίτερο Αρχείο του στον εν ενεργεία Πρωθυπουργό. Δικαιούται επίσης να επιτρέψει την πρόσβαση σε τρίτο πρόσωπο, με ειδική προς τούτο εξουσιοδότηση και με τη σύμφωνη γνώμη του εν ενεργεία Πρωθυπουργού, σε συγκεκριμένα τμήματα του Ιδιαίτερου Αρχείου και για ορισμένο χρόνο.
8. Εάν ο Πρωθυπουργός, για το αρχείο του οποίου πρόκειται, αποβιώσει πριν από τη λήξη των ανωτέρω προθεσμιών, δικαίωμα πρόσβασης στο Ιδιαίτερο Αρχείο του έχει ο εν ενεργεία Πρωθυπουργός για λόγους σημαντικού εθνικού συμφέροντος.

Άρθρο 4

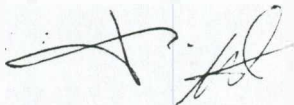
Ηλεκτρονική αποτύπωση του Αρχείου Πρωθυπουργού

1. Το σύνολο των τεκμηρίων του Αρχείου Πρωθυπουργού, είτε πρόκειται για το Γενικό είτε για το Ιδιαίτερο Αρχείο, μπορούν να αποτυπώνονται και ηλεκτρονικώς, με ή χωρίς κρυπτογράφηση.
2. Για λόγους ασφαλείας του υλικού, αντίγραφα όλων των τεκμηρίων, ηλεκτρονικών και μη, μπορούν να κατατίθενται σε ιδιαίτερο χώρο. Πρόσβαση στις κρυπτογραφικές κλειδες και σε συγκεκριμένο αντίγραφο, έχουν αποκλειστικώς όσοι δικαιούνται, κατά τα προηγούμενα άρθρα, πρόσβασης στα πρωτότυπα τεκμήρια. Το δικαίωμα πρόσβασης στο ηλεκτρονικό αρχείο αντιγράφων τελεί υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχει ειδική ανάγκη διασταύρωσης τεκμηρίων, λήψης αντιγράφων λόγω απωλείας πρωτοτύπου, ή άλλη εξαιρετική ανάγκη.
3. Οι περιορισμοί των άρθρων 1 έως 3 ισχύουν και για τα ηλεκτρονικά αντίγραφα ασφαλείας της προηγούμενης παραγράφου.
4. Με απόφαση του Πρωθυπουργού ορίζονται οι προϋποθέσεις και οι περαιτέρω όροι συγκρότησης και λειτουργίας του ηλεκτρονικού αρχείου (πρωτοτύπων και αντιγράφων) και του συστήματος οργάνωσης.

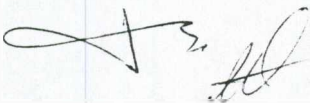
Άρθρο 5

Σύσταση αυτοτελούς δημόσιας υπηρεσίας

1. Συνιστάται αυτοτελής δημόσια υπηρεσία που υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό, με τίτλο «Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου».
2. Η υπηρεσία αυτή :
 - α) Παραλαμβάνει, τακτοποιεί και φυλάσσει τα αρχεία του Πρωθυπουργού, των Υπουργών, των Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου.

- β) Ανοίγει και εξασφαλίζει την πρόσβαση στα ανωτέρω αρχεία σε όσους έχουν δικαίωμα, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.
 - γ) Συντηρεί τα αρχεία από φυσικές φθορές και τα αναπαράγει, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο για τη διάσωσή τους ή τη γνωστοποίησή τους.
 - δ) Παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα της αρχειονομίας και της ηλεκτρονικής αποτύπωσης των αρχείων.
 - ε) Παραδίδει στα Γενικά Αρχεία του Κράτους κάθε αρχείο Πρωθυπουργού (Γενικό και Ιδιαίτερο), όταν λήξουν οι προθεσμίες δημοσιοποίησης όλων των κατηγοριών τεκμηρίων που το συγκροτούν.
3. α) Η υπηρεσία λειτουργεί σε επίπεδο διεύθυνσης.
- β) Για τη στελέχωσή της συνιστώνται μία θέση διευθυντή, μία θέση αρχειονόμου κατηγορίας ΠΕ, μία θέση πτυχιούχου πληροφορικής με ειδικότητα Προγραμματιστή συστημάτων και εφαρμογών κατηγορίας ΠΕ, μία θέση διοικητικού υπαλλήλου κατηγορίας Δ.Ε. (γραμματέα) και μία θέση υπαλλήλου κατηγορίας Υ.Ε. (κλητήρα – μεταφορέα αντικειμένων – φύλακα).
4. Προσόντα για το διορισμό στις ανωτέρω θέσεις είναι :
- α) Για τη θέση του διευθυντή της υπηρεσίας : πτυχίο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος κοινωνικών επιστημών ή επιστημών του ανθρώπου και τίτλος τμήματος μεταπτυχιακών σπουδών.
 - β) Για τη θέση του αρχειονόμου : τα προσόντα που προβλέπονται για τον κλάδο των αρχειονόμων, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 32 του Ν. 1946/1991 (ΦΕΚ 69 τ. Α).
 - γ) Για τη θέση του πτυχιούχου πληροφορικής με την ανωτέρω ειδικότητα : τα προσόντα που προβλέπονται για το δημόσιο τομέα.
 - δ) Για τη θέση του διοικητικού υπαλλήλου κατηγορίας Δ.Ε. (γραμματέα), απολυτήριο λυκείου, άριστη γνώση μιας ξένης γλώσσας, και γνώση δακτυλογραφίας και επεξεργασίας κειμένου σε ηλεκτρονικό υπολογιστή (H/Y).
 - ε) Για τη θέση του υπαλλήλου κατηγορίας Υ.Ε. (κλητήρα – μεταφορέα αντικειμένων – φύλακα), απολυτήριο γυμνασίου.

5. Η θητεία του διευθυντή της υπηρεσίας είναι πενταετής. Ανανέωση της θητείας επιτρέπεται μία μόνο φορά. Ο διευθυντής διορίζεται από τον Πρωθυπουργό, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.
Το άλλο προσωπικό διορίζεται κατά τις κείμενες διατάξεις. Πλήρωση των ανωτέρω θέσεων είναι δυνατή και με μετάταξη ή με απόσπαση, με απόφαση του Πρωθυπουργού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.
6. Οι πιστώσεις για τη λειτουργία της υπηρεσίας εγγράφονται σε ειδικό φορέα, που ενσωματώνεται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών. Διατάκτης της δαπάνης είναι ο Πρωθυπουργός, ή άλλο όργανο ειδικώς εξουσιοδοτημένο από αυτόν.
7. Με απόφαση του Πρωθυπουργού, ύστερα από εισήγηση του διευθυντή της υπηρεσίας, θεσπίζεται Κανονισμός Λειτουργίας της.

Άρθρο 6

Αρχεία των Υπουργών, των Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου.

1. Τα άρθρα 1 έως 4 ισχύουν αναλόγως και για τα αρχεία των Υπουργών, των Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.
2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Πρωθυπουργού ύστερα από εισήγηση του Υπουργού, ή του Υφυπουργού για το αρχείο του οποίου πρόκειται επιτρέπεται να αναστέλλεται η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου καθόσο αφορά τα αρχεία ορισμένων ή και όλων των Υπουργών ή Υφυπουργών.

Άρθρο 7

Εναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός από την παράγραφο 1 του άρθρου 6, της οποίας η ισχύς αρχίζει από τον χρόνο που ορίζεται σ' αυτήν.

Αθήνα, 31.7.98

Υπηρεσιακό Σημείωμα για κ. Πρωθυπουργό

Κοινοποίηση για κ. Υπουργό

ΘΕΜΑ: Σχέδιο Νόμου για Αρχεία Πρωθυπουργού,
μελών Κυβερνήσεως και Υφυπουργών

1. Ο υπογράφων συμμετέσχε, ως μέλος, στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ερευνας και Οργανώσεως των Αρχείων του Πρωθυπουργού, των μελών της Κυβερνήσεως και των Υφυπουργών, με βάση απόφασή σας, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 119B / 13.2.98. Ήδη η Επιτροπή περάτωσε το έργο της και σας υπέβαλε σχετικό Σχέδιο Νόμου.
2. Το ανωτέρω Σχέδιο, άρθρο 6 (Αρχεία των Υπουργών, των Υφυπουργών και των Γεν. Γραμματέων του Υπουργικού Συμβουλίου), παρ. 1 προβλέπει ότι, «Τα άρθρα 1 έως 4 ισχύουν αναλόγως και για τα αρχεία των Υπουργών, των Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου». Πάντως, η παρ. 2 του ίδιου άρθρου αναφέρει ότι, «Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Πρωθυπουργού ύστερα από εισήγηση του Υπουργού, ή του Υφυπουργού για το αρχείο του οποίου πρόκειται, επιτρέπεται να αναστέλλεται η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου καθόσον αφορά τα αρχεία ορισμένων ή και όλων των Υπουργών ή Υφυπουργών». Τούτο, λαμβάνοντας υπόψη, όπως σαφώς ελέχθη κατά τις εργασίες της Επιτροπής, τις ιδιομορφίες των Υπουργείων Εξωτερικών, Έθνικής Αμύνης και Δημοσίας Τάξεως.
3. α. Υπάρχει όμως, στο Σχέδιο Νόμου ένα πρόβλημα προς διευθέτηση, το οποίο ο υπογράφων επεσήμανε στον Πρόεδρο και στα μέλη της Επιτροπής. Η Επιτροπή, έπειτα από σχετική συζήτηση, τον παρεκάλεσε να το θέσει υπ' όψη σας. Ειδικότερα, το άρθρο 2 (Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού) παρ. 1 αναφέρει ότι, «Τα τεκμήρια του Γενικού Αρχείου Πρωθυπουργού, που έχουν διαβαθμισθεί σε ορισμένο βαθμό ασφαλείας είτε από το Γραφείο του Πρωθυπουργού είτε από τον αποστολέα τους, υπόκεινται (με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, ως προς τη δημοσιοποίησή τους, στις εξής περιοριστικές προθεσμίες, οι οποίες υπολογίζονται από την ημέρα της εισαγωγής του τεκμηρίου στο αρχείο:

- (α) Εμπιστευτικά : δεκαπέντε έτη.
- (β) Απόρρητα : είκοσι έτη.
- (γ) Ακρως απόρρητα : τριάντα έτη.
- (δ) Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν την εθνική ασφάλεια: εξήντα έτη.
- (ε) Ανεξαρτήτως διαβάθμισης όσα τεκμήρια αφορούν τον ιδιωτικό βίο: εβδομήντα πέντε έτη».

3. β. Αντιθέτως, το άρθρο 17 του Νόμου υπ' αριθμ. 2594/ΦΕΚ 62/24.3.98 περί οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών αναφέρει στην παρ. 3 ότι, «Τα αρχεία, μετά την πάροδο τριακονταετίας, από την έκδοσή τους, θεωρούνται ιστορικά αρχεία και αποχαρακτηρίζονται, ενώ τα υπόλοιπα θεωρούνται υπηρεσιακά αρχεία και παραμένουν δεσμευμένα. Ως προς τα δεσμευμένα αρχεία, επιτρέπεται ο αποχαρακτηρισμός τους εφόσον συντρέχουν λόγοι υπέρτερου εθνικού συμφέροντος. Ο αποχαρακτηρισμός ενεργείται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, μετά από γνώμη της Επιτροπής Αποχαρακτηρισμού, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών. Τα αρχεία, όταν παρέλθει τριακονταετία από την έκδοσή τους, διατίθενται στην ιστορική έρευνα. Εξαιρούνται του αποχαρακτηρισμού, με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών μετά από γνώμη της Επιτροπής Αποχαρακτηρισμού, εκείνα τα οποία βρίσκονται στο στάδιο της μηχανοργάνωσης, όσα έχουν φθαρεί και απαιτείται η συντήρησή τους, καθώς και εκείνα η δημοσιοποίηση των οποίων θα μπορούσε να επιφέρει βλάβη στα εθνικά συμφέροντα ή στην προσωπικότητα φυσικών προσώπων.»

4. Όπως προκύπτει από την παράθεση των δύο διατάξεων, υφίσταται πρόβλημα ως προς το ποία διάταξη θα εφαρμοσθεί στην περίπτωση όσων τεκμηρίων καταγραφής πληροφοριών (τηλεγραφήματα, έγγραφα, σημειώματα κ.λ.π.), προερχόμενα από το Υπουργείο Εξωτερικών, ευρίσκονται στο Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού. Και τούτο διότι, μετά την έγκριση και δημοσίευση του Νόμου περί Αρχείων Πρωθυπουργού, θα ισχύουν αντικρουόμενες διατάξεις σχετικά με το χρονικό όριο δημοσιοποίησεως τους (δεκαπέντε, είκοσι ή τριάντα έτη με βάση τον προαναφερθέντα Νόμο, τριάντα έτη με βάση τον οργανισμό του ΥΠΙΕΞ).

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Κατόπιν των ανωτέρω παρακαλώ για τις οδηγίες σας.

Θ. Ν. Σωτηρόπουλος
Σύμβουλος Πρεσβείας Α*

/αδ
387yap

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΠΡΟΣ: ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

ΑΠΟ: ΛΙΛΙΑΝ ΜΗΤΡΟΥ

ΘΕΜΑ: ΕΚΘΕΣΗ/ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ

ΗΜΕΡ.: 28 ΙΟΥΛΙΟΥ 1998

ΣΥΝΗΜ.: ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ

Πρόεδρε,

η Επιτροπή Έρευνας και Οργάνωσης των Αρχείων του Πρωθυπουργού, που συστάθηκε την 11.2.1998, ολοκλήρωσε το έργο της διατυπώνοντας προσχέδιο νόμου για το Αρχείο Πρωθυπουργού.

Η Επιτροπή κατά την τελευταία της συνεδρίαση (20.07.98) μου ανέθεσε τη σύνταξη του συνοδευτικού σημειώματος. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να διευκρινίσω ότι δεν μετείχα ως μέλος στην Επιτροπή αλλά κλήθηκα από τον Πρόεδρό της κ. Στεργιόπουλο και τον υπεύθυνο της μιας υποεπιτροπής κ. Δερτιλή σε αρκετές συνεδριάσεις.

Υπό το παρόν νομοθετικό καθεστώς τα αρχεία των προσώπων που άσκησαν ανώτατα λειτουργήματα χαρακτηρίζονται ως ιδιωτικά αρχεία, τα οποία απλώς δηλώνονται στα Γενικά Αρχεία του Κράτους. Η πρόταση της Επιτροπής Αρχείων εισάγει μία νέα, «ενδιάμεση» κατηγορία αρχείων: το Αρχείο Πρωθυπουργού, το οποίο προσδιορίζεται ως δημόσιο αρχείο και αποτελείται από το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού και το Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού. Επισημαίνεται ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν το αρχείο μετά τη λήξη της θητείας των πρωθυπουργών και δεν υπεισέρχονται στα θέματα της τήρησης και της οργάνωσης των αρχείων του - εκάστοτε - εν ενεργεία Πρωθυπουργού.

Η Επιτροπή δεν διατύπωσε κανόνες και κριτήρια επί τη βάση των οποίων ο εκάστοτε Πρωθυπουργός μετά τη λήξη της θητείας του θα κατανέμει το αρχειακό υλικό που προκύπτει κατά τη διάρκεια αυτής στο ιδιωτικό αρχείο του (που θα το παίρνει μαζί του) και στο Αρχείο Πρωθυπουργού. Η επιλογή αυτή αφήνεται στη διακριτική ευχέρειά του. «Όριο» της διακριτικής ευχέρειας αποτελεί κατά κάποιο τρόπο η διατύπωση του άρθρου 1 § 2 σύμφωνα με την οποία στο Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού περιλαμβάνονται τα έγγραφα και άλλα τεκμήρια των οποίων η διατήρηση είναι αναγκαία για τη συνέχεια του λειτουργήματος. Ελεύθερη είναι και η επιλογή των εγγράφων και λοιπών τεκμηρίων που θα ενταχθούν στο Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού.

Τα έγγραφα/ τεκμήρια τόσο του Γενικού όσο και του Ιδιαίτερου Αρχείου υπόκεινται σε περιοριστικές προθεσμίες δημοσιοποίησης (ανάλογα με τη διαβάθμιση των εγγράφων/τεκμηρίων). Πρέπει να σημειωθεί ότι προτείνονται διαφοροποιημένες ρυθμίσεις για τη λειτουργία και την πρόσβαση του εν ενεργεία Πρωθυπουργού στα δύο τμήματα του Αρχείων, το Γενικό και το Ιδιαίτερο, των προκατόχων του: ενώ το Γενικό αρχείο είναι «ανοιχτό» η πρόσβαση στο Ιδιαίτερο επιφυλάσσεται καταρχήν αποκλειστικά στον πρώην Πρωθυπουργό για το αρχείο του οποίου πρόκειται, ο οποίος όμως μπορεί να επιτρέψει την πρόσβαση στον εν ενεργεία πρωθυπουργό. Η Επιτροπή «αναγνώρισε» αυτήν την «ελευθερία» στους αποχωρούντες Πρωθυπουργούς προκειμένου να «ενθαρρύνονται» και να αφήνουν στο Αρχείο Πρωθυπουργού «ενδιαφέροντα» έγγραφα, τα οποία ειδάλλως θα ενέτασσαν στο ιδιωτικό τους αρχείο.

Το προσχέδιο περιλαμβάνει ρύθμιση για την ηλεκτρονική αποτύπωση, με ή χωρίς τη χρήση κρυπτογραφικών μεθόδων, του συνόλου των περιεχομένων και σχετική εξουσιοδοτική διάταξη (για τον προσδιορισμό των τεχνικών και οργανωτικών λεπτομερειών). Προβλέπει τέλος τη σύσταση αυτοτελούς δημόσιας υπηρεσίας με αρμοδιότητα τη παραλαβή, συντήρηση, φύλαξη και τον έλεγχο της επιτρεπτής πρόσβασης. Η υπηρεσία είναι ολιγομελής και υπάγεται απευθείας στον εκάστοτε Πρωθυπουργό.

Οι προτάσεις αφορούν καταρχήν τα Αρχεία των Πρωθυπουργών. Η ρύθμιση του άρθρου 6 επεκτείνει μετά από την πάροδο τριών ετών την ισχύ στα αρχεία των Υπουργών , Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας Υπουργικού Συμβουλίου.